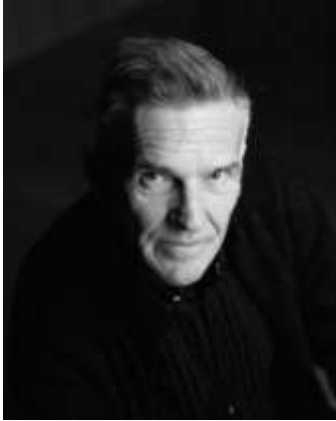

Ton Lutgerink (1946 - 2012)

Danser, choreograaf, theatermaker en performer **Ton Lutgerink** (1946 - 2012) wordt geboren in 1946 en groeit op in Rotterdam. Hij volgt een opleiding aan de Rotterdamse Dansacademie en werkt een seizoen als danser bij films en dansshows in Duitsland. Bij zijn terugkeer in Nederland sluit hij zich aan bij het Rotterdams Danscentrum, waar hij zijn eerste choreografie maakt *Where the action is*, waarbij de dansers reageren op geluiden in de zaal.

fotografie: Mark Janssen | Ben van Duin | Pepijn Lutgerink

In 1970 richt hij samen met een aantal dansers van de Rotterdamse Dansgroep het Penta Theater op en vertrekt kort daarop naar New York om lessen te volgen bij Merce Cunningham en Dan Wagoner. New York is op dat moment het centrum van de avant garde op dansgebied. Dansers experimenteren samen met musici en beeldend kunstenaars binnen presentaties en performances, waarbij de dans wordt ontdaan van virtuositeit en beladen dramatiek. De eenvoud en de alledaagsheid van de beweging wordt in een nieuwe context geplaatst. Met deze nieuwe verworvenheden experimenteert Lutgerink bij het Penta Theater, waarbij een mix ontstaat tussen verschillende moderne dansstijlen en alledaagse handelingen. Een krantenartikel kan al een inspiratiebron zijn voor een improvisatievoorstelling. Na zijn vertrek bij Penta in 1976 danst hij o.a. bij Pauline Daniëls en initieert hij performances in Galerie het Venster in Rotterdam, waarbij toeval en omgeving een belangrijke rol spelen. Met vormgever Tom van den Haspel ontwikkelt hij de voorstellingen *De Eerste en de Laatste* en *Let's start a Magazine*, gebaseerd op gedichten van e.e. cummings. Samen met Amy Gale maakt hij bij Onafhankelijk Toneel *Atwood M* en *The tragic Tale of the Dog who killed Himself*, en met Amy Gale en Gerrit Timmers: *Midnight Mail*. Al deze voorstellingen zijn 'literaire choreografieën', die zich kenmerken door een performanceachtige stijl, waarbij de dansers gebruik maken van teksten, beelden en acts. Vanaf 1983 is Lutgerink vast verbonden aan O.T. en vanaf 1984 maakt hij samen met Mirjam Koen en Gerrit Timmers deel uit van de artistieke leiding. Hij tekent voor de choreografie van *l'Année dernière à Marienbad* en *Amy en Ana* (waarvoor Ana Teixidó de Zilveren Theaterdansprijs ontvangt). Samen met regisseur Mirjam Koen maakt hij *De dansende man*, *Happy Endings* (met muziek van Henny Vrienten, Holland Festival 1992) en de dansopera *Hamlet* (met muziek van Harry de Wit). Ook realiseert hij gedante ontmoetingen met acteurs Hans Dagelet (*Bloedwoede*) en Marlies Heuer (*Nader*), eveneens in de regie van Mirjam Koen. Als 'denkende danser' combineert hij hierin dansen en acteren. Zijn solo's *Man in Haast* en *Privé Story* worden verfilmd door Noud Heerkens en uitgezonden door de NPS. Veel van zijn voorstellingen zijn in het buitenland te zien, met name in Amerika. Naast zijn werk als choreograaf en danser geeft hij regelmatig lessen en workshops.

In 1998 ontwikkelt hij met Els van der Jagt *De vijanden*, een theaterdansvoorstelling met jongeren, gebaseerd op teksten van Armando. Hun samenwerking zet zich voort in *Heartbreak Hotel*, *Let's Dance*, *Boys & Girls*, *Penelope* en *De Grote Wereld*. In deze jongerenvoorstellingen wordt samengewerkt met professionele dansers, acteurs en musici. Samen met Els van der Jagt is hij verantwoordelijk voor het concept van *Het uur waarin wij niets van elkaar wisten* van Peter Handke, een voorstelling met professionele en niet-professionele spelers, dansers en een muzikant. Lutgerink verzorgt de choreografieën voor de opera's van Opera O.T., met name voor de koren (o.a. *The Rake's Progress* van Stravinsky, *The Death of Klinghoffer* van John Adams, *Platée* van Rameau en *Samson* van Händel). Sinds 2002 werkt hij in de producties van Opera O.T. samen met danseres en choreograaf Marieke den Dulk. In *Ophelia*, een voorstelling met mezzosopraan Cora Burggraaf, speelt en danst hij de rol van hij Polonius. In *FootNote* van Leine en Roebana danst hij fragmenten uit *Midnight mail*, een productie die een belangrijke inspiratiebron voor deze choreografen is. Tot vijf maanden voor zijn dood is Ton Lutgerink nog actief als danser. Zo speelt en danst hij in augustus 2011 de hoofdrol in *Nol King Ruter*, een dansfilm van Noud Heerkens die 2 februari 2012 op het International Filmfestival Rotterdam zijn première zal beleven.

Ton Lutgerink is onderscheiden met de Zilveren Theaterdansprijs, de Sonja Gaskellprijs en hij ontving onlangs de Gouden Zwaan 2011 voor zijn gehele oeuvre.